

KAINA:

Metams 5 r., pusmečiui 2 r.
60 k., 3 mėnesiams 1 r. 30
kap., 1 mėnesiui 45 k.

UŽSIENIUOSE:

metams 9 rb.; 9 mėnesiams
6 rb. 80 k., 6 mėnesiams
(pusmečiui) 4 rb. 60 k.; 3
mėnesiams 2 rb. 35 k.; 1
mėnesiui 80 kap.

SKELBIMAI:

Petito eilėlė (4 skiltys) prieš
tekstą 60 k., po teksto 30 k.

1

Lietuvių Balsas

Darbo ieškantiems: eilėlė
10 k. — Giminių ieškantiems:
eilėlė po teksto 10 k.

REDAKCIJOS

ir ADMINISTRACIJOS adre-
sas: Petrapilis, Sapery g-lė.
n. 9. b. 9. Telef. 286—46.

REDAKCIJA visais reika-
lais priima kasdien, be se-
kmadienių, nuo 12 v. dieną
ligi 4 val. vakaro.

Skyrium numeris
6 kap.

Metai II.

Petrapilis, Rugpjūčio 21 d. 1916 m.

N° 63 (92).

Jekaterinoslave

Rugpjūčio 30 d. atsidaro vyrų ir moterų gimnazijos ištremtie-
siems—vardu

Tautinių Komitetų Tarybos gimnazijos.

Gimnazijų mokytojai ir direktoriai bus iš Brastos evakuotų
gimnazijų. Mokiniai ir mokinės gyvens bendrabučiuose arba
pas tėvus.

Prašymai reikia duoti į Lietuvių Komitetą 1-я Чечелевка
№ 20.

Prie šitų gimnazijų reikalingas lietuvių kalbos mo-
kytojas; kreipties irgi į Lietuvių Komitetą.

1757—6

Žemieji Technikos Kursai prie Centralinio Lietuvių Draug. Komiteto Petrapilyje.

Mokslas bendrajame kursų skyriuje prasidės rugpjūčio 20 d., speciali-
niuose skyriuose — rugsėjo pradžioje.

Į kursus imami visi be lyties, tautos ir tikėjimo skirtumo 13 metų
suėję; į bendrąjį — pabaigę pradedamąją mokyklą, į specialinius skyrius
— pabaigę dviklasę mokyklą.

Norintieji į kursus stoti turi atsiųsti prašymus su gimimo ir mokslo
liudymais Kursų Vedėjui. Neturintieji mokslo liudyme bus egzaminuojami
ir priimami į vieną ar kitą skyrių Egzaminų Komisijos sprendimu.

Kandidatai, padavusieji prašymus iš kitur, tegu nekeliauja Petrapilin,
kol gaus atsakymą iš Kursų Vedėjo. Kreipties: Петроградъ, Басковъ пер.
32, кв. 6.

Cia pat gali ir patys užsirašyti. Pasikalbėti su kursų vedėju šio-
kiomis dienomis galima: nuo 12 val. ligi 2, ir nuo 6—8 vakaro, o šven-
tėmis nuo 6—8 vakaro. Telef. 484—04.

Kursų Vedėjas: V. Čapinskas.

„Lietuvių Balso“ skaitytojams.

Kieno prenumerata baigiasi
rugsėjo 1 d., prašome pa-
siskubinti užsisakyti toles-
niam laikui, kad nesusitru-
kdytų laikraščio siuntinėjimas

Nuo rugsėjo 1 d. ligi metų galo
„Lietuvių Balso“ kaina

Rusijoje: 1 rub. 75 kap.

Užsieniuose 3 rub. 15 kap.

Adresas: ПЕТРОГРАДЪ, Саперный
пер. 9—9, „ЛИТУВИŲ BALSO“ Admi-
stracija.

Petrapilis, rugpjūčio 21 d.

Žodis del mūsų ateities.

J. Valiūnas.

Kas apie Lietuvą rašoma.

J. B.

III

Prūsų lietuvių veikėjas d-ras Gaiga-
laitis padėjo vokiečių „Tag'o“ laikra-
štyje savo straipsnį: „Lietuviai palan-

kus ar priešingi vokiečiams?“ (Sind die
Litauer Freunde oder Gegner der Deut-
schen?) Šitą straipsnį buvo atspauzdinęs
„Varšuvos vokiečių laikraštis“ gruodžio
15 d. praėjusių metų.

Kuris laikas — rašo d-ras Gaigalai-
tis — visa etnografijos Lietuva vokiečių
rankose. Tik ant toliausios etnograf.
Lietuvos sienos rytuose dar tebeina
krivina kova. Apie tai, kaip lietuviai
žiūri į vokiečių kariuomenę, ne vieno-
dai yra sprendžiama. Laikraščiuose be-
veik visados išskaitydavau, jog mūsų
(vadinasi vokiečių) kariuomenės priėmi-
mas Lietuvoje buvęs toks, kuriam nie-
ko negalima prikišti. Tą pat esu girdė-
jęs ir nuo augštųjų karininkų. Tas tie-
sa, kad nemaža randasi tarp kita ko ir
nepasitikėjimo ir nepalankumo vokie-
čių kariuomenei, bet tai bus visai ai-
šku, jei mes išsidėmesime, jog į vokie-
čių kariuomenę žiūrima kaip į prieš-
ininką, kuris visokiais būdais kariauja
prieš lietuvius, kurie rusų kariuomenė-
je tarnauja. Teisingam supratimui, kaip
lietuviai į mus žiūri, privalome apsi-
žinti su ligšioliniu jų politikos padėji-
mu, jų norais ir siekimais.

Lietuvių politikos padėjimas buvo
nelengvas. Daugiau ne šimtą metų slė-
gė jų tautos kilimą galinga milžino ru-
so kumstis. Dvasios penas, sava kalba
raštus, jiems buvo didžiausia bausmė
draudžiamas. Prie bažnyčių stovėjo žan-
darai, kurie gaudė žmones su malda-
knygėmis, slapta iš Prūsų atgabentomis.
Nedaug buvo mokyklų, bet ir tos suru-
sintos; jose gi šeiminkavo beveik vie-
ni rusai stačiatikiai mokytojai, kurie
net rusų kalba lietuvių katalikų vaikams
aiškino tikybą. Daugybė katalikų ba-
žnyčių paverstos stačiatikių cerkvėmis
ir bažnyčių bokštų viršūnėms suteikta
svogūno išvaizda. Valdininkai buvo ti-
krieji rusai. Valdininkai gi lietuviai be-
veik visi buvo siunčiami į tolimiausias
Rusijos šalis rytuose. Lietuviai buvo
užginta įgyti didesnis žemės sklypas.
Jiems buvo skirta būti tik paprastais
ukininkais. Be to, su žemės bankos pa-
galba ėmė kolonizuoti Lietuvą, „nuo
amžių rusišką šalį“, mažžemiais ūki-
ninkais rusais. Del tokios rusų politi-
kos tukstantims lietuvių nebebuvo kito
išėjimo, kaip važiuoti į didžiausius mie-
stus, arba kraustytis į laisvės šalį ana-
pus didžiojo vandenyno. Taip tokiuo
būdu dabar gyvena Amerikoje daugiau
ne pusė milijono lietuvių išeivių. Kai-
kurie jų turi ten augštas vietas. Bet
visi ilgdamiesi kiekvieną valandą lau-
kia savo tėvynės išvadavimo, kad ga-
lėtų namo grįžti ir už sukrautus svetur
skatikus ištaisyti sau gyvenimą.

Lietuvių vargai nebuvo paskelbti
viešai, kadangi lietuvių bajorai, kaip va
Radvilai, Cartoriškiai, Sapiegos ir kiti
jau buvo seniai sulenkėję, inteligentija
gi negalėjo savo tėvynėje išmisti. Tik
neseniai, nuo revoliucijos meto virto ki-
taip: išgavo daugiau laisvės, galėjimo
lavintis ir reikia pripažinti, kad tą laiką
lietuviai puikiausiai sunaudojo.

Lietuvių tauta, kuri gal kokiam pa-
viršutiniam tyrinėtojų vietomis ir pa-
sirodytų mažai kultūringa, tautiniu gi
žvilgsniu yra labai susipratusi. Jos po-
litikos siekimas, kurį nustatė didysis
lietuvių seimas 1905 m. Vilniuje, reika-
lauja Lietuvos autonomijos (savavaldy-
bės) po švelnia kurios nors kaimynės
didžiosios valstybės viršenybe. Šis sie-
kimas, kaip man buvo paaiškinta kai-
kurių gerų šitos tautos žinovų, jau net
vaikams aiškinamas ir tiesiog įėjęs jų
kūną ir kraują. Nuolatiniai rusų vy-
riausybės mėginimai Lietuvą surusinti
neturėjo jokio pasisekimo del lietuvių
tautos pasyvaus atsparumo. Dovanai
situlomos maldaknygės rusiškais rai-
dėmis spaudžintos ir išleistos valstybės
lėšomis buvo lietuvių visai atmetos.

Didžiausia gėda buvo laikyti pas save tokia knyga. Ukininkai už sunkiai uždirbtą skatiką siusdavo savo sūnus į kunigų seminariją ir net į universitą. Vaikus mokydavo slaptoje lietuviškoje mokykloje. Bažnyčių ir vienuolių atėmimams lietuviai katalikai smarkiai priešinosi.

„Vilniaus Aidas“.

Lietuvių vakaras.

Choras.

Petrapolis, 13 rugpjūčio.—Už Nevos vartų po „Svarko ir milinės“ vaidinimo p. Adomavičiaus vedamas maišytas choras, susidedas maž daug iš 50–60 dainininkų, atliko šiuos veikalus: 1) „Vai kaip aš jojau“ p. Adomavičiaus kompozicija, 2) „Oi liūdnas, liūdnas“, 3) „Tekėjo saulelė už debesėlių“, 4) „Žaliuok rūtėle“ — Šimkaus, 5) „Karvelėli“ — Sasnauskio ir 6) „Tai gražios dienos“ — M. Petrauskio (?). Apie vaidinimą neminėsiu nieko, tegu paminės specialistai, nes šį straipsnį pavedu vien tik chorui.

Per karą Petrapilyje girdėtieji lietuvių chorai kiekvienas sirgdavo nesusi-giedojimo liga—vienai mažiau, kiti daugiau. Iš visu girdėtųjų chorų kuomazžiausia tos ligos buvo jįti p. Adomavičiaus chore. Viršui paminėtus veikalus, atsižvelgiant į jų atlikimą, galima padalyti į tris dalis. „Tekėjo saulelė“ ir „Tai gražios dienos“ buvo padainuotos artistiskai, su gyva ir aiškia ekspresija — reikalauti geriaus nebegalima; net svečiai delnų plojimu privertė po porą kartų pakartoti. „Tai gražios dienos“ su fortepijono pritarimu, jei kompozicija ši iš tiesų yra Miko Petrauskio, tai ji bus niekas kitas, kaip lietuviškas tekstas, apvilktas vokiečių melodija ir efektais, bet savo greitu tempu gana sunkoka. „Vai kaip aš jojau“ ir „Oi liūdnas, liūdnas“ — buvo jautrumas vos tik pastebimas tenorų prasiikišimas ir balsų nesijungimas tarpe savęs. „Žaliuok rūtėle“ — fugatto ir „Karvelėli“ gražiai padainuota, tik del lengvo (reto) tempo truko gyvumo, o to šie veikaliukai būtinai reikalauja. „Karvelėli“ — viena iš visu sunkiųjų; ji bent kiek silpniau buvo atlikta antrojoje dalyje choro partijoje: „man ilgu...“ ir pabaigoje solistės melodija nebeaiškiai buvo girdėti. Fugattoje „Žaliuok rūtėle“ neaiškiai buvo girdėti balsų įstojimas po kito, o ypač soprano. Nežiūrint tų menkųjų trūkumų choras buvo priverstas pakartoti („Karvelėli“). Labai pasižymėjo „Karvelėlyje“ jaunutė, keliolikos metų p-lė Baltušaitė, dainuodama solo su choru ir partepijono pritariama. Solistės balsą galima pavadinti nepaprastu ir medžiagos gana turtingu. Reikia laukti ir linkėti p-lei Baltušaitėi, kad ji sugebėtų tą turtingą medžiagą išstobulinti ir taptų būsimos ateityje lietuvių operos šulu.

Kaip teko girdėti, p. Adomavičius labai mažą tegalęjęs su choru pasidarbuoti, nes sunku buvo giesmininkams rinkties krūvon repeticijoms, tad iš tos mėgėjų, o ne specialistų medžiagos nebuvo nė galima trumpu laiku daugias kas ir bepadarinti. Kurie yra girdėję prieš kelerius metus vedamus chorą Vilniuje, pastebėjo čionai didelį skirtumą ir pažangą Petrapilio lietuviai labai yra išsiilgę choro ir galvoja apie nuolatini. Dabar pasirodo, medžiaga yra gera ir gražiai sutvarkyta, tik reikia, p. Adomavičiui padedant, stengties palaikyti ir stiprinti, kad ateityje galėtų ir linksminti Petrapilio lietuvius, ir pasirodyti svetimaučiams be sarmatos.

J. Žylevičius.

Korespondencijos.

JALTA.

Apie čionykščio skyriaus veikimą buvo jau rašyta. Dabar prie čionykščio Skyriaus atidarytas darbo biuras. Dar-

bininkų gėdavimas labai didelis, taip kad kasdien reikalaujama nuo 5 lig 8 darbininkų. Daugiausia gėdaujama šių: tarnaičių, panaktinių, kiemsargių, nešiočių, kasininkų, pardavinėtojų, šiaip darbininkų, šoferių ir kitų. Gaila kad čia labai mažą tėra lietuvių darbininkų, o daugumas pas mus inteligentai. O reikalaujama tik nerusų. Važiavimas Jalton uždraustas, kaip apskritai pabėgėliams Tauridos gubernijon, bet kurie važiuoja čie vien darbo, tai tuos praleidžia. Važiuojama ligi Simferopolio gelžkelio, gi iš ten furgonu galima važiuoti Jalton už 2 rub. 50kap. Geriauriausiai pasiklausti apie tai pas kun. Draugelį Simferopolyje (Šalgirają 4); jis gali duoti čia platesnių patarimų. Iš gaunamos pašalpos iš Jaltos Skyriaus čionykščiams pabėgėliams nėra ko nė manyti — be darbo išgyventi — toks tai čia brangumas: už mažą kambarelį 3–4 žmonėms vargiai sutalpinti mokama 20–25 rub.; duona, drabužis ir avalinė irgi brangūs, cukraus mažą tegalima gauti.

Pabėgėlis.

VIATKA.

Gegužės 25 d. Viatkoje buvo visuotinis Lietuvių Draugijos narių susirinkimas. Iš 10 narių, kurie buvo kvieisti, tegalėjo ateiti tik 6. Susirinkimui pirmininkavo Centro Komiteto įgaliotinis kun. Raštutis. Perskaičius Lietuvių Centro Komiteto pranešimą apie atidarymą Viatkoje skyriaus, vienu balsavimu pradėta rinkti valdyba. Kun. Raštutis pasiūlė pirmininku išrinkti Daniliauskį, kalėjimo inspektoriaus padėjėją. Visi vienu balsu jam pritarė. A. Daniliauskis norėjo atsisakyti, kad neturįs laiko, labai užimtas esąs savo tarnybos reikalais, taip kad negalėsias kaip reikiant pirmininkauti. Bet kai buvo nutarta išrinkti vice-pirmininką, kurs padėtų pirmininkui, A. Daniliauskis tada sutiko būti pirmininku. Vice-pirmininku buvo išrinktas M. Stabinskas. Sekretoriumi laikinai, neesant kito, išrinktas Žemaičių Seminarijos auklėtinis J. Sitavičius. Kadangi J. Sitavičius Liet. Centro Komiteto delegatas buvo Viatkon kitu reikalu, ir negali Viatkoje visuomet būti, nutarta išrinkti kandidatas, kuriuo ir tapo P. Povilaitis. Revizijos komisijos nariais išrinkti J. Lentis ir K. Cegelskis.

Kaip toliau pasirodė, visi labai patenkinti, kad pataikė išrinkti pirmininku darbštų žmogų, kurs, nors savo reikalais labai yra užimtas, bet, matyti, nepasigailės triūso ir savo tautiečių labui.

Kitaip yra su vicepirmininku, kuriuo, girdėti, daugelis nepatenkinti. Bet reikia atminti, kad p. Stabinskas yra aplenkėjęs Žemaičių bajoras, paprastas sodžiaus žmogelis, kurs ir rašyti vos vos temoka (ir tai tikrai rusiškai ir lenkiškai, o lietuvių ir kalbos matyti nemėgsta, nes visuomet pradeda lenkiškai kalbėti, gi vaikus lietuviškai mokyti laiko nuodėmė). Ką daug norėti iš tokio žmogaus.

Visi Viatkos lietuviai neturi užmiršti kun. Raštutis triūso, kurs atsidėjęs tautiečių labui daugiausia rūpinasi jų reikalais. Jis čia pirmas pasirūpino išteigti skyrių, įtaisyti vaikų prieglaudą; jis čia samdo pabėgėlius, grįžtančiams iš kaimų, namus, rūpinasi jų materialiniu padėjimu, lygiai ir dvasios reikalais. Kiek visa tai be galo vargina, nervina, sunaikina emėrgijos!

Tututis.

JEKATERINOSLAVAS.

Ekskursija į Dniepro „porogus“ (uolyną). Jekaterinoslavo lietuvių kolonija, norėdama sutraukti krūvon visus tremtinių pabėgėlius, ypač jaunuomenę, norėdama pratinti viešam gyvenimui ir duoti progos sveikai ir dorai sunaudoti liuosą laiką, gaivinti dažnai nuslūgstantį upą tarp nepaprastų gyvenimo sąlygų, — beveik kas šventadienis taiso gegužines.

Pažymėtinos gegužinės, sumanytos ir sutaisytos p. Klemkaitės ir kit. birželio 26 d., — vadinamoji ekskursija į Dniepro uolyną.

Šiam kartui susitelkė nedidelis bu-

relis, apie 20 žmonių. Šeštadienyje 8^{1/2} val. vak. visi leidomės iš miesto. Kelionė gana tolima — 38 varstai, naštis ir debesuoto dangaus prieglobstyje — neįvairi. Nežiūrint to, mes nė nepasijotom, kaip 5^{1/2} rytmetį atsidūrėm prie Dniepro kranto Nikolsko sodžiuje, varsnose kitose nuo garsiųjų „Nienasitico“ „porogų“, mūsų kelionės tikslo. Visas 9 valandas kelionės įvairinome dainomis, rasi pirmą kartą suskambėjusiomis šiose vietose.

Garsieji Dniepro „porogai“ prasideda kiek žemiaus Jekaterinoslavo ir traukiasi netol Aleksandrovsko. Tame Dniepro vagos tarpe upės dugnas, krantai ir pakrantės lyg sėte prisėtos akmenų uolų. Vietomis jų mažiau ir jie patys mažesni, retai išmėtyti tarp abiejų krantų; vietomis didžiulės uolos, viena prie kitos, kaip kokios trobos, niukso paviršiumis vėdams ar pasislėpusios po bangomis. Ir tik griuvančios, kaukiančios vilnys rodo grasantį gilių slėpinį. Vasaros metu, vandeniu nuslūgus, mažesni „porogai“ neįžymūs. Net „Nienasiticas“ nedaro to milžiniško įspūdžio, kaip pavasari. Tada nė vienos uolos nematyti, tik idukusių bangų šniokštimas ir kriokimas iš tolo girdėti.

Trukdami laiko, kitus apleidę, mes aplankėme tik „Nienasitica“. Neveltui žmonės taip praminę šį tiesiog grandiozinį uolyną. „Nienasitica“ — juk lietuviškai bus „Besotis“. Kiek jis praryja aukų, težino vien bėgančios kriokdamos bangos. Vietos žmonės pasakoja, kad reti metai, ypač pavasari, praeina be aukų.

Ir taip, dideliu įdomumu artinosi mūsų ekskursantai prie šio Dniepro „stebuklo“. Kriokimą išgirdę ir besiarindami išvydom visu upės platumu (1^{1/2} varsto pločio ir 1^{1/2} varsto ilgio) iš verdančio, kunkuliuojančio vandens paviršiaus bekyšančius akmenis. Sunku tai įsivaizdinti, beskaitant kad ir kuoplačiausius aprašymus; reikia savo akimis matyti, savo ausimis girdėti. Akmens uolos tūkstančiais kyšo iš po vilnių: vienu tik pats viršus, — rodos, viršugalvis niukso; kiti, rodos, lig pečių, juostos išsirėdę; dar kiti tarytum stovi visai vandenų paviršiumis. Bet nemanokit taip! Upė gili, ir dar didesnė uolų dalis slėpte pasislėpusi gilmėse.

Besiarinant manėme, kad neatsiras drąsuolio, kurs išdrįstų įsibriauti į upės vidurį. Apsirikom. Prisiartinę išvydom — žąsys ir antys nebijančios gresiančio pavojaus: jos sau plauko tarp akmenų, kunkuliuojančio ir šniokštančio vandens paviršiumis, atsargiai pasirinkdamos patogesnę vietą, arčiau krantų kyšančių akmenų užpakalyje. Dar daugiau nustebome, išvydę drąsuolius žvejus, atsargiai, palengva plaukiojančius tarp uolyno. Jie besą drąsesni, negu mums rodė: perplaukė skersai visą upę mūsų akyse, apžiūrėdami užmestus tinklus, meškeres.

Galop atsidūrėm krante ties pačia „Didžiąja Uola“, vietos žmonių taip vadinama — „Bolšaja skala“. Tai milžinas, kurs iš tolo metas akysna — nemažos trobos dydžio. Tai istoringa uola: čia padėjo savo galvą narsusis rusų kunigaikštis Sviatoslavas 972 metais, begrižtant iš tolimų Balkanų pečenígų apipultas. Šiam atsitikimui paminėti į Didžiąją Uolą iš pavojoingojo uolyno pusės įmūryta stora žalvario lenta su tam tyčia pritaikintu parašu. Sustoję ant šio milžino viršūnės taip ir sustingome, nepaprasto reginio pagauti. Atsipeikėję emėme kalbėtis apie šių vietų grožę, praeitį, gyventojus ir t. t.

Tur būti pirmą kartą suskambėjo „poroguose“ lietuvių melodijos. Diriguojant p. Eimaiciui, išdainavome visą mūsų repertuarą po kelis kartus.

Nejučiomis prabėgs kelios valandos. Apie vidudienį pasidarė labai gražu, šilta; saulelė emė spigintę spiginti.

Paminėti taip maloniai kelionei, neįkštamiems reginiams ir įspūdziams, vietoje parašų uolose, ekskursantai, žemiaus pasirašiusiojo sumanymu, sudėjo, kiek kas išgalėdami, po kelis skatikus Lietuvos reikalams: fondui šelpti mūsų broliams sugrįžus Tėvynėn.

Atsisveikinę su Dniepro uolynu, grįžome atgal. Kelionė pasirodė dar

trumpesnė: visu buvo pakilęs upas, smagino ją dainininkai-kės. Be to, įvairino kelią gražūs reginiai: aplinkui bręstą auksuoti javai, vietomis jau pjaunami (visur mašinomis: trūksta darbininkų). Derlius geras: mat buvo gražus, lietingas pavasaris ir vasara. Bet galėtų būti dar daug geresnis, pakėlus šalies kultūrą ir vietos gyventojų apšvietimą.

Pažymėtina šių kraštų ypatybė — tai sodžių didumas ir atstumas vienu nuo kitų. Vietomis reikia važiuoti dešimtimis varstų, kol išvysi ar sutiksi sodžių. Bet kaip sutiksi sodžių, tai nelyginant mūsų apskričių miestai: keliolika varstų išsitiesę stovi, turi 2–3 net daugiau cerkvių, vieną kitą mokyklėlę, o kiek karčemų būdavo pirmiau tokiaime kaime! Žemės kitų už 10–20 ir daugiau varstų.

Del tokio gyvenimo sutvarkymo nuo senų senovės (obščinnoje vladienije) žiemli — bendras žemės valdymas), del stokos apšvietimo ir apskritai kultūros gyventojų tarpe ir del bendros netvarkos žmonių gyvenimas, nežiūrint to, kad žemė neapsakomai derlinga, nekoks, ypač mažžemių, skurdo pagautų.

L. Kairiūnaitis.

Bieloviežos taurai*)

Apie taurus „Waidmanuscheil“ skaitome šit ką:

Taurai nyksta, nors vokiečių vyriausybė visokeriopai rūpinasi jų likimu. Garsiajame žvėryne, Caro ypatingo rūpesnio dėka, buvo arti 640 taurų.

Besišaudant, rusams bėgant atgal, ir taurai be poilsio ir maisto bėgo priekyje iki Rokitnos pelkių. Randama jų negyvv. Pripratę Caro gausiomis aukomis prie paruošto teikiamo maisto, (Caras iš privačios savo kasos pavesdavo tam tikslui arti milijono rublių), dabar taurai badmariuoja, arba yra šaudomi vietos žmonių, netekusių pastogės ir maisto ir irgi badėjančių. Nuo ryto iki vakaro urzia pjūklai, beldžia kirvis — nepaprastai pradedama prekiauti malkomis. Pirkliai, tarpe jų daugiausia žydai, moka už šeškampį metrą nuo 22 iki 30 markių.

Manoma, jog dar liko taurų apie 100, nors kai kurie nurodinėja tik 80.

Kadangi Kaukaze irgi karas, tenai irgi nyksta tūrai, tai vargu beliks tos veislės. Vienok laikraštis skatina ir rūpinas kaip nors išlaikius taurų ateitį.

J. Sav.

Lenkų pašto markės.

Iš lenkų „savojo“ gyvenimo apsirėškimų reikia pažymėti ir lenkiškos pašto markės.

Užėmus vokiečiams Varšuvą, netrukus, buvo leista koresponduoti Varšuvos mieste, vėliau ir visoje Lenkijoje.

Tuo tikslu, vokiečių valdžiai sutikus, lenkų buvo atspauzdintos savo markės 5 ir 10 grašių vertės su lenkiškais parašais, Varšuvos miesto herbu, baltu ereliu ir kt. Šios markės, kartu su naujomis, vartojamos ir dabar.

Gi susižinojimui už Varšuvos miesto — pačioje lenkijoje — vartojamos paprastos vokiečių pašto markės su tam tikru antspaudu viršuje: „Russich Polen“.

Lietuvoje savų pašto markių neturima. Vartojama paprastos vokiečių markės su antspauda „Ob. Ost.“, kas reiškia — Vyriausia Rytų valdyba.

J. Sav.

Liūdnos sukaktuvės.

Pernykštę vasarą šio karo žygiavimai davė mūsų tautos istorijai baugių vaizdų. Tie vaizdai be galo lietuvių širdžiai skaudus. Taip, rugpjūčio mėn.

*) Tauras — zubras.

paiškėjo kad ir Vilnių ta pati nelaimė laukia, kuri jau buvo atsitikusi Kaunui. Delto kartu su kitais ir Lietuvių Draugijos Centro Komitetas nukentėjusiems del karo šelpti, matydamas, kad karo bangos tukstančius pusplikių brolių blaško po plačiąją Rusiją, rugpjūčio 11 d. evakuuoja Komiteto raštinius irgi Rusijon. Komiteto narių dalis, su A. Smetona priešakyje, nežiurint jokių pavojų, paliekti Vilniuje, kad, užėjus naujai valdžiai, galėtų šelpti ir globoti savo tautiečius. Kita Komiteto narių dalis išvažiuoja Rusijon, kad čia susiūbavusias tremtinių bangas nuraminus ir paguodus.

Nuo to laiko, susižinojimas su Vilniumi kas kartą vis darėsi keblesnis, betgi da pirmomis rugsėjo dienomis, vienas iš komitetnikų jau iš Petrapilio dar aplankė Vilnių, gi rugsėjo 5 d. rusų kariuomenė pasitraukė iš Vilniaus ir tuo susižinojimas su Vilniumi nutrūko galutinai.

Isižiūrėję į šio karo eigą, matome, kad pereitų metų rugpjūčio mėnesyje, karas atskleidė antrą vargų perijodą, užduodamas mūsų tautai galutiną smūgį, tremdamas sūnus iš pačios širdies. Delto, minėdami šias liūdnas sukaiktuves, tikime tvirtai, kad trečias mūsų vargų perijodas bus džiaugsmingas. Karo tvanas turi slūgti, ir atskris į mus tremtinius nuo Gedimino kalno tautos balandis su žaliuojančia alyvų šakele ir pakvies mus namo!

A. Dundzila.

Zinios.

PETRAPILIS.

Lietuvių vakaras. Rugpjūčio 27 d. 7 v. vak. „Komedijos“ salėje (Mochovaja 33) bus Liet Dramos-Muzikos Kuopos vakaras. Vaidins K. Puidos triukšmų veikala „Rutų vainikas“. Dalyvaus P. Adomavičiaus vedamas choras. Bus šokiai. Valdybos nutarimu salėn publika bus leidžiama tik antrakto laikui; vaidinimas prasidės **punktualiai**. Prašoma nesivėlinti ir bilietų pirktis iš anksto.

Mokslo metų pradžia. Cirkuleras, kuriuo mokslo metų pradžia visose mokyklose buvo atidėta iki rugsėjo 15 d. atšauktas. Mokslas prasidės paprastu laiku — rugsėjo 1 d.

Laikraštis „Dien“ straipsnyje „Priešiekusis kaltininkas“ išreiškia savo pasipiktinimą sumanymu kraustyti pabėgėlius iš Petrapilio. Kada, varomi karo audros, pabėgėliai buvo išblaškyti Rusijos gelmėn, visų domė buvo į juos atkreipta ir visi jiems simpatizavo. Rupinimasis pabėgėliais ir jų įtaisimėjimas reiškė gerą patrijotinį toną.

Juose matė karo aukas, pagalbą jiems laikė elementaria valstybinės teisybės, teisės ir tiesos pareiga. Tą pagalbą davė. Ne labai gudrei, labai trukšmingai, be tvarkos, bet atvira širdimi... Daug vandens nuplaukė nuo to laiko. Negalima vis tik pasakyti, kad pabėgėlius būtų visai užmiršę. Juos atsimena, kai reikia ką nors grybštelėti, arba surasti visuomet kaltąją „Pauliną“. Štai ir visa eilė faktų to naujojo į pabėgėlius, kaip o aukos ozius, atsinešimo. Kada sunku pasidare maitintis Petrapilyje, kada paaikškėjo, jog nesugebama atvežti Petrapilin užtenkamai valgomųjų daiktų, tada iš senųjų gadynių kultūros istorijos ištraukė žmonių klajojimo receptą, kada maistas laikino apsigyvenimo vietoje išnaikintas. Bet Petrapiliečiai visai neturėjo noro pradėti klajotojų bušmenų gyvenimą, ir pasijuto labai laimingi, atsiminę pabėgėlius. Juos tai ir nutarė iškraustyti iš Petrapilio, ir jie, suvalgę Kievo gub. cukrų, turės keltis prie Volgos valgyti arbūzų. Kai pritrūko laukų darbininkų, irgi atsiminė pabėgėlius ir norėjo padaryti iš jų baudžiauninkus.

„Birževija Vied.“ praneša, kad gr. Bobrinskis užsiėmęs plačios programos sustatymu išnaikintosioms vietoms atstatyti. Bendras sugriautųjų trobų skaičius siekia 2.000.000. Savo programoje ministeris manąs įtaisynėti pirma laikinius butus, o paskui tikėtai užsiimti didžiuoju visų sugriautųjų namų atstatydinimo darbu. Visa tai kaštuosią išdui 15—20 milijonų rublių.

„D. K. Tatjanos Komiteto Žinios“, skirstydamos pabėgėlius tautomis, nevisuomet teisingai nurodo lietuvių pabėgėlių skaičių. Taip Viatkoje lietuvių komiteto skyrius yra suregistravęs 301 pabėgėlį — gi „Žinios“ parodo 40, Minske yra apie 14.000, o „Žiniomis“ — 4050.

IVAIRIOS.

Lietuvių rusų dainų koncertas. Homelyje rugsėjo 8 d. ketvirtadienį Skvero Teatre bus lietuvių rusų dainų koncertas, Kavaliausko vedamas. Pelnas bus suvartotas Homelio lietuvių mokyklos mokinių naudai. Didelis ir gerai išmiktas mišrus choras padainuos sąjungininkių valstybių himnus ir gražiausių liaudies dainų. Kai kurios dainos bus dainuojamos, kareivių orkestrui pritariant. Pradžią lygiai 8½ val. vak. Bilietų galima gauti iš anksto Sirkino krautuvėje ir Liep. Rom. gelžk. stot. Dirbtuvėje pas Daugelavičių.

Minsko gubernatorius Černiavskis paskirtas Jekaterinoslavan, jo vietą užims Magilevo vicegubernatorius kun. Druckojus-Sokolninskis.

Ratomskoje, ties Minsku reikalingi mokytojai ir prieglaudų vedėjos. Kreipties į p. Baronienę — Centro įgaliotinę.

SVETUR.

Del Italų karo paskelbimo Vokiai ir Rumunų Austrams, Šveicarija dar kartą patvirtino savo nutarimą prisilaikyti stipriausio neutraliteto.

Prancūzų socialistų kongresas dauguma 1824 balsų prieš 1075 nutarė nesidėti su vokiečių socialistais.

Š. m. 12 d. Genevoje buvęs lietuvių suvažiavimas, kuris išrinkęs Tautos Tarybą ir paskyręs jai nuolatinę vietą Šveicarijoje.

KARAS.

Rusų šone. Ties Dvinsku rusų lakūnas numušė vokiečių aeroplaną. Ties Sereto upės viršūne vokiečiai puolė rusus, bet buvo atmušti. Ties Bistricos upe vokiečiai bandė pulti rusus, bet nepasisekė. Karpatuose rusų kariuomenė paėmė Rafailovo kaimą. Dabar rusai nuo Vengrų sienos tik 25 varstai. Paskelbus Rumunams karą Austrams, vargu begalės austrai sulaukyti iš vienos pusės rusų kariuomenės žygiavimus, iš kitos pusės rumunų. Iš vokiečių austrai daug negali laukti pagalbos, nes ir vokiečiams reikia. Turkai ir bulgarai irgi nedaug galės padėti, nes nuvežus rusams Balkanuosna kariuomenės, bulgarams galės būti nekaip.

Kaukaze turkams nesiseka. Rusai pradėjo pulti turkus ir išmušdami iš sustiprinimų žygiuoja priekin. Ognoto apylinkėje rusai išmušė turkus iš sustiprinimų ir paėmė belaisvių 7 aficerius ir 333 kareivius, 2 kulkosvydžius. Į pietus nuo Nimrud-Gelio ežero rusai smarkiu puolimu išmušė turkus iš stiprumų. Kelio į Mosulą rusai veja turkus, turkai bėgdami viską kelyje meta, rusai ima daug belaisvių.

Prancūzų šone smarkus artilerijos šaudymas. Blogas oras trukdo mušiams.

Prancūzų lakūnas numušė vokiečių aeroplaną.

Anglų šone bjaurūs orai irgi trukdo žygius. Į rytus nuo Tijepvalio anglai paėję priekin. Nuo birželio 18 d. anglai paėmė belaisvių 266 aficerius ir 15,203 kareivius, 86 armotas, 160 kulkosvydžių.

Anglų lakūnai du vokiečių aeroplanų sugadino, du visai numušė. Nesugrižo ir anglų du aeroplanu.

Italų šone. Trentino apylinkėje italai turėjo didelių laimėjimų. Keliose vietose išmušė austrus iš sustiprinimų ir paėję priekin. Ties Monte - Čimone italai sutupinę austrų apkasus, kuriuos jie ilgai stiprino, paėmė juos ir paėję priekin.

Italų kariuomenė išgirdusi, kad Rumunai paskelbė austrams karą, linksmai ir trukšmingai rykavo. Austrai atsiliepė armotomis ir kulkosvydžiais, bet italų armotos tuojaus nutildė austrų kulkų bliovimą.

Rumunų kariuomenė žygiuoja austrų žemėje. Rusų kariuomenę Rumunuose susitinką labai palankiai.

Balkanuose serbai atmušė visus bulgarų puolimus. Į vakarus nuo Vardaro sąjungininkių kariuomenė pasislinko priekin.

Graikuose nerimauja. Rumunų paskelbimas austrams karo padaręs labai didelį įspūdį. Buvę didelių manifestacijų sąjungininkams palankių. Gali atsitikti, kad ir Graikai paskelbs karą, nes jų padėjimas dabar visiškai nekoks.

Paskutinės žinios.

Rusų šone nieko ypatingo neatstiko. Ties Stochoda vokiečiai puolė rusus, bet buvo atmušti.

Kaukazo šone. Kelio į Diarbekirą rusai tebeina priekin. Giumiushano apylinkėje turkai puolė rusus ir paėję priekin.

Prancūzų šone vokiečiai keliose vietose puolė prancūzus, bet pasisekimo neturėjo.

Anglai ties Martenliuidžu paėję priekin.

Balkanuose sąjungininkių kariuomenė suardė bulgarų aeroplanų stovyklą.

Lumnicos apylinkėje sąjungininkių kariuomenė tebežygiuoja priekin. Serbai atmušė keletą smarkių bulgarų puolimų.

Rumunai puolė austrų sieną. Sulig austrų pranešimų rumunai jau paėmė Petrosenį, Kronštadtą ir Kezdi-Vosargelį. Austrų baterijos šaudė Viorčarogą, Turną-Severiną ir Žurževą. Austrų cepelinas numetė Bukarestan keletą bombų.

Rusų jūrininkai atvažiavo Kastancon.

Turkai paskelbė Rumunams karą.

Karas ir Rumunai.

Ilgai svyravo Rumunai, kurio pusėn geriaus jiems linkti. Pernai, kai italai paskelbė austrams karą, rumunai vos susilaikė nuo tokio pat žygio. Bet kadangi pernai vasara buvo kupina sąjungininkių nepasisekimų, ypač rusų, tai rumunai suvis buvo jau belinkstą austrų ir vokiečių pusėn. Tai patvirtina padaryta prekybos sutartis tarp Rumunų, Austrų ir Vokios. Bet per praėjusią žiemą sąjungininkai taip sustiprino ir apsiginklavo, kad jie ne tik jau galėjo sulaukyti tolimesnius vokiečių žygiavimus, bet patys pradėjo pulti vokiečius. Pasisekimai Galicijoje, Kaukaze, anglų Prancūzuose, italų žygiai, o ypač smarkus prancūzų atspyrimas ties Verdenu, rodos, pakreipė karą suvis kiton pusėn. Rumunai visa tai puikiai matė, jie sekė kiekvieną kariaujančiųjų žingsnį. Rumunams svarbiausia buvo, kas bus apgalėtojas. Kadangi šios vasaros sąjungininkių pasi-

sekimai pasukė karą geresnėn sąjungininkams pusėn, tai rumunai ir prisidėjo prie jų. Aišku, kad rumunai ne sąjungininkams padėti paskelbė austrams karą, jiems pirmoje vietoje stovi savo tautos reikalai — rumunų susivienijimas į vieną valstybę, — del to rumunai ir kariauja.

Tose vietose, kur dabar yra Rumunija, Bukavina, Transilvanija ir Besarabija, lig antram šimtmečiui gyveno laukinė getų arba dakų tauta. Rymo imperatorius Trojanas, užkariavęs šias šalis, pradėjo jas kolonizuoti italais ir rymiečiais. Darbas ėjo taip sparčiai, kad per šimtą su viršum metų suvis nebežymu buvo tos laukinės tautos. Tie italai ir rymiečiai kolonistai ir yra rumunų protėviai. Romunai išgyveno gotų užpuolimo metus. Buvo tai sunkiausias rumunams metas. Rymo imperatorius Aurelijonas siūlė jiems grįžti Italuosna, bet jie nenorėjo apleisti igyventų vietų ir laikinai pasitraukė Karpatuosna, dabartinėn Transilvanijon. Transilvanijoje jie išbuvo visą tukstantį metų. Transilvanija apsupta iš visų pusių neprieinamomis vietomis, buvo graži derlingos žemės lyguma. Pagyvenus čia rumunams, šalis pavirto tikru rojaus darželiu. Trilikto amžiaus pabaigoje rumunų dalis, Radu-Negro vedama, išėjo iš Transilvanijos ir pradėjo spauti laukines atėjūnes tautas iš Rymo kolonijų. Užkariavo kelis miestus, išvijo iš Valakų atėjūnus, sudarė Valakų kunigaikštiją. Prie Maldavos upės pastatė Ramano miestą ir pavadino šitą šalį Maldavais. Tokiu būdu susidarė dvi maži valstybi — Valakai ir Maldavai. 1861 metais abi valstybi susijungė į vieną, vardu Rumunai.

Kaip matome iš šio trumpo rumunų istorijos bruožo, Transilvanija nuo senų senovės Rumunų šalis. Senai svajoja rumunai suvienyti savo tautiečius į vieną Rumunų valstybę. Jie reikalavo nuo austrų atiduoti jiems Transilvaniją ir jie nusileisį austrams, o gal būti ir šalininkais liksią, bet austrai ir kalbėti apie tai nenorėjo. Susidėjus kiek patogesnėms aplinkybėms, rumunai ir paskelbė austrams karą. Notoje austrams rumunai plačiai išdėstė nepalankią rumunams austrų politiką. Priminė jiems pirmuosius austrų žadulius silpnėnėms tautoms ir kaip dabar to viso austrai neišpildė. Notos gale pasakė: mes esam priversti prisidėti prie tų, kurie sutinka padėti mums suvienyti mūsų tautą, tuo įvykdinti mūsų svarbiausius tautos siekius.

Rumunų paskelbimas austrams karo atidaro naujus kelius tolimesniems sąjungininkių žygiams. Iš vakarų ir šiaurės pusės siena su austrais, — tai kelias rumunams Transilvanijon. Iš pietų pusės — su bulgarais. Rusams atdaras kelias gabenti kariuomenę Balkanuosna prieš bulgarus. Rumunų sveika ir nauja kariuomenė stoja prieš austrus, gerokai apkultus per šią vasarą rusų kariuomenės. Strategijos žvilgsniu Rumunų įsikišimas karan labai svarbus, jis galės žymiai pagreitininti karo pabaigą.

Pažvelgus į rumunų pajėgas, pasirodo, kad jos nemenkos. Rumunai gali tuojaus duoti 500,000 kariuomenės, gerai išmokytos ir apginkluotos. Ta visa kariuomenė taip atrodo: 360 batalijonų, 104 eskadronai, 120 baterijų (980 armotų), 100,000 arklių. Reikalui gi atsitikus galėtų dar 500,000 kareivių duoti. 500,000 kariuomenės turi didelę reikšmę, ypač kad tai yra sveika, nenuvarginta, pakilusio ūpo kariuomenė. Daugiau kaip per dvejus metus karo rumunai be abejo išmoko daug ko nuo vienos ir nuo kitos kariaujančios pusės.

Rumunų laivynas irgi prieš austrų Dunojaus laivyną gana stiprus: turi keturius šarvuotlaivius, keturius greitlaivius. Neapolyje dirbami keturi dideli eskadriniai minininkai. Turi keletą stiprių portų.

Reikia tikėtis, kad rumunų įsikišimas karan pagreitins jo pabaigą. Priešininkams žymiai pablogės. Austrai ir vokiečiai ir be to buvo uždaryti nuo pasaulio, o dabar bus dar labiau su-

spausti. Bulgarams galės negardžiai
atsirugti pernyktis trapas Serbuose.
Pranas.

Pranešimai.

Del Jekaterinoslavo Tautinių Komitetų Tarybos Gimnazijų.

Paskelbus laikraščiuose, kad Jekaterinoslavo Tautinių Organizacijų Jungtinė Taryba steigia vyrų ir moterų gimnazijas, į Jekaterinoslavo Lietuvių Komitetą kreipiasi daug užinteresuotų moksleivių, klausdami paaiškinimų.

Kad tinkamai visiems užinteresuotiesiems atsakius, kreipiuosi į G. Red. ir prašau neatsakyti vietos laikraščio skiltyse šioms paaiškinimams:

1. Atidaromos vyrų ir moterų gimnazijos bus su visomis vyriausybės gimnazijų teisėmis mokytojams ir mokiniams.

2. Atidarymo laikas ir mokslo metų pradžia dar galutinai nenustatyta; leidimas gautas; namai pasamdyti; mokytojai pakviesti ir laukiama jų atvažiuojant. Galima tikėtis, kad ateinančio rugsėjo mėnesio pirmomis dienomis prasidės egzaminai.

3. Atidaromų klasių skaičius paaiškės iš paduotų prašymų skaičiaus: 1) iš mokinių prašymų persikelti į šias gimnazijas iš kitų gimnazijų (be abejonės nemažas vyriausybės gimnazijų mokinių skaičius, ypač iš šiaurės Rusijos, panorės kelties į Jekaterinoslavą, nes čia sveikesnis ir mums, lietuviams, tinkamesnis pietų oras); 2) iš išlaikytų egzaminų skaičiaus naujai stojančiųjų.

Prašymai galima siųsti Liet. Draugijos Jekaterinoslavo Skyriui, kuris nuosavę įduos juos gimnazijos direktoriui.

5. Vyriausybės gimnazijų ir privačių gimnazijų su teisėmis mokiniai bus primami be egzaminų į tas pačias klases.

6. Visi kiti privatinų gimnazijų be teisių mokiniai ir pašaliečiai gaus laikyti egzaminus, kurie, galima spėti, bus nepersunkūs.

7. Del amžiaus galima tikėtis, kad tremtiniais bus palengvinimų; tuo labiau, kad daugelis jų del karo turėjo ištikti iš gimnazijos Lietuvoje arba Kurše ir, atvykus į Rusiją, nerado sau vietos čia mokyklose. Kiti tokiu būdu metus antrus sau laiko sugaišino. Galop ne visi galės metrikais paliudyti savo metus. Tokiems užteks savo komitetų paliudymų.

8. Išlaikiusieji egzaminus ir priimtieji į gimnazijas galės gauti pašalpos iki 25 rub. mėnesiui.

9. Paaiškėjus mokinių skaičiui, Liet. Dr. Jekaterinoslavo Skyrius pasirūpins įtaisyti tinkamų bendrabučių, kuriuose gimnazistai gaus visą išlaikymą velni.

10. Lietuvių kalba bus aiškinama lietuviams mokiniams kaip atskiras mokslo dalykas, jei tik atsirastų tinkamas mokytojas (turis teises mokyti gimnazijose). Mokytojui atlyginimas toks pat, kaip ir už kitus mokslo dalykus. Todėl pageidaujama, kad ūmu laiku atsirastų tinkamas mokytojas ir paduotų per Jekat. Skyrių prašymą. Prasidėjus gimnazijos darbui, bus pakeltas klausimas suteikti vyriausybės gimnazijų teises ir (nacionalinių organizacijų) kalbų mokytojams: lietuvių, lenkų, latvių ir žydų.

Kitų laikraščių prašoma šis pranešimas atsispausdinti.

L. Kairiūnaitis.

Petrarilio Liet. Mažturčių Draugijos.

Petrarilio Liet. Mažturčių Draugijos Valdybos pirmininkas praneša, kad Draugijos pradedamosiose mokyklose mokslas prasideda, kaip ir kitais metais, rugsėjo 1 d. Užrašyti vaikus galima mokyklose: 1) Vosiliaus Saloje — Galern. gavan, Veselnaja 19, but. 7. 2) Už Narvos Vartų, Putilovo dirbtuvių rajone: Peterhofskaja ul. № 1, Rumiancevo namai.

Redaktorius L. Noreika.

Leidėjas Martynas Yčas.

Reikalingi darbininkai ir darbininkės.

Darbas nuolatinis ir gerai mokamas.

Kreipties: V. Lisnerio fabrikon, Liflandijos g-vė № 6. Tramv. № 19.

Užsirašyti galima rytais ligi 11 val.

1840—2

STEPANIJĄ KUPRAITĖ ir Veronika Janušonytė iš Pasvalio miestelio ieškau giminių ir pažįstamų. Saratov, Александровская 4/88. Литовский Комитет.

1844—2

ANTANAS RAGINIS iš Žydaviškių, Prienų par., ieško brolelio Petro ir pažįstamų. Saratov, Дворянская 39.

1845—2

MARTYNAS BALYNAS iš Vilniaus gub., Trakų aps., Butrimonių valsč., Strielčiškių sod., ieškau savo tėvo, giminių ir pažįstamų. Москва, Калужская площадь д. № 11. Мартину Балинсу.

1846—1

VIKTORIJA ZAVADSKIENĖ iš Kauno gub., Šiaulių aps., Padubysio valsč., Paraudžių sod., ieškau tėvo, giminių ir pažįstamų. Москва, Бутырский 6, Малый Панский пер. 9, кв. 4.

1847—1

SKOLESNIJA KUNICKAITĖ iš Kauno gub., Raseinių aps., Kražių valsč., paskutiniu laiku gyveno Šiauliuose, ieško brolio kareivio Kazimiero ir brolio Jono, giminių ir pažįstamų. Москва, Покровская ул. № 18—11.

1848—1

GEDVILA PRANCIŠKUS, mokytojas iš Liepojos, ieško savo ir žmonos giminių; Marijonos ir Katrinos Slavinskaičių. Žinančių prašau pranešti: Почт. ст. Краснянское, Самарк. губ., село Черная Падина, Учителю Ф. Гедвилло.

1871—1

Ieškau JONO JUKNOS 56 m. ir jo žmonos Elzbiotos 55 m. iš Kauno gub., Pabiržių valsč. Kas žino, prašau pranešti: Москва, Марьяна роца. Лацису.

1872—1

ZENONAS MALINAUSKIS iš Kretingos, Kauno gub., ieškau savo giminių ir pažįstamų. Zenonas Malinauskas, Torneo, Финляндия.

1873—1

J. VARKALA Antanavo valsč., Suv. gub., Plonų kaimo, prašo amerikiečių atsiliepti. Рязань, Московская ул. № 17, И. Варкалло.

1874—2

SIMEONAS RIMKUS Kauno gub., Telšių aps., Kretingos par., Klibių sod., prašo giminių ir pažįstamų atsiliepti: Ст. Химки, дача Соболева № 5.

1875—1

TEKLIA MIRONYTĖ Kauno gub., Zarasų aps., Čedasų valsč., ieškau tėvų, giminių ir pažįstamų. Петроград, Пушкинская ул. д. № 6—30.

1876—1

ZOSĖ MIKALAUSKIENĖ ieškau tėvų Mykolo ir Pranciškos Karvelių iš Kauno gub., Šiaulių aps., taip pat ir vyro tėvų Kazimiero ir Marijonos Mikalauskų ir jų dukterų Teklios ir Aleksandros iš Kurtavėnų sod. Гор. Екатеринослав, Жуковская ул. № 31, кв. 3.

1877—1

P. PRANAIS, kareivis, ieškau tėvų, pažįstamų ir giminių iš Suvalkų gub., Naumiesčio aps., Tamošbūdžio valsč. Казань, 8-я рота, 240-ой п. зап. полк. П. Пранайтис.

1878—2

LEONORA SASNAUSKIENĖ iš Kelmės m., ieškau savo vyro brolio sūnaus Juozo Sasnauskio 13 m., giminių ir pažįstamų. Порхов, Псковской губ. Литовский Комитет.

1879—2

Kareivis DOMININKAS BRASAS Kauno gub., Telšių aps., Sedos m., ieškau giminių ir pažįstamų 9-я Действующая армия, 2-ой парк, Казанского паркового арт. дивизиона.

1864—1

KAZYS KUKORAITIS iš Jotkonių dvaro, Naumiesčio par., Panevėžio aps., ieško savo žmonos Marijonos ir dukters Jevos. Тула, Литейная ул., № 56.

1865—2

Kareivis DZIDORIUS STRAUKAS Laukuvos parapijos, Telšių aps., ieškau giminių ir pažįstamų. Действ. армия, 504 п. Нижегородская дружина.

1866—1

PETRAS ŽARIS ieškau sąvųjų iš Radviliškio parapijos. Тверь, 1-я Николаевская ул. № 20, Фабрика Морозова.

1869—1

Kareivis ANTANAS LINKIS, JONAS ŽUKAUSKIS ir JONAS МОСКУС, ieškome giminių ir pažįstamų. Действ. арм., 2-ой Лазарет 28 дивизии, Антону Линкису.

1870—2

ONA AIMUTIENĖ iš Baručiskės sod., Kauno gub., ieško dukters Antaninos 14 m. Adresas: Тула, Миллионная ул. д. Афанасьева.

1833—3

BENEDIKTO SKIPIČIO vaikeliai, prašo tėvelių atvažiuoti Maskvon, ar parašyti laišką. Москва, За Крестовской заставой Ново-Александровская ул. 49, — 4. Р. Скипитис.

1821—2

JONAS VAIČIULIONIS iš Biržų, Kauno gub., ieško žmonos Valerijos ir trejeto vaikelių. Мстечко Крейцбург, Литовский Комитет.

1810—2

Kareiviai: Antanas ir Mikas KOSELEI ieško giminių ir pažįstamų iš Alionių kaimo, Ukmergės aps., Kauno gub. Полоцк, Финский полевой лазарет.

1811—2

LĖONAS PETRAUSKIS Vaisgalių sod., Tytuvėnų par., Kauno gub., ieško motinos Veronikos, brolių, seselių. Adresas: г. Кострома, Русина № 34. Лотовский Комитет.

1812—2

Kareivis JUOZAS RANIONIS ieško tėvelių, brolių, giminių ir daugiečių. Adresas: г. Ярославль, Сред.-Крестовская ул. № 58 Ранонису.

1813—1

Kareiviai: V. VENCKUS, K. RUŽIS, A. ŽYMAUSKIS ir S. SIMANAUSKAS esame: Действующая армия, 2-ой батареи, 28 Арт. Бригады, Станиславу Ивановичу Симановскому 2-му.

1814—2

ELZBIETA MERKELIENĖ ieško motinos Mortos Bulskienės, brolių Izidoriaus ir Antano, seserų: Gedeminskienės Onos ir Bulskaitės Karolinos iš Ruvelių dvaro, Šiaulių apskr.

1815—1

JUOZAS CIEDRAITIS iš Varnupių sod., Kalvarijos aps., Suv. gub., ieško giminių ir pažįstamų; taip pat prašo Amerikiečių atsiliepti. Гор. Минск, Коломенская ул. Литовский Комитет.

1823—1

JUOZAS DANIELIUS iš Mintaujos ieško seserų: Onos, Marijonos ir Uršulės, giminių ir pažįstamų.

1824—1

MARIJONA SADRUSKIENĖ iš Mintaujos ieško motinos Anelės Sadauskienės, švogerio Stasio Sapiro, sesers Zosės, giminių ir pažįstamų. Abiejų adresai: Харьков, Ярославская ул. 18. Литовский Комитет.

1824—1

Kareivis MOTIEJUS DANIŪNAS iš Mariniškio sod., Taujėnų valsč., Kauno gub., ieško giminių ir pažįstamų. Atsiliepkite! 11-я Воздухоплавательная рота. М. Донюнасу.

1825—2

URŠULĖ KRAKAITIENĖ Alvito par., Vilkauskų aps., Suvalkų gub., ieškau savo vyro Kazimiero Krakaičio. Гор. Оренбург, Р.-К. костель кс. Туронку, пер. У. Кракайтис.

1816—5

Kunigas TIRONKA, Liesikų kamendorius, apsigyveno Orenburge. Ten pat gyvena Petras Grigas. Adresas: Гор. Оренбург, Р.-К. костель.

1817—3

MARIJONA DAPKIENĖ iš Betygalos, Kauno gub., ieško dukrelės 10 metų Marijonos ir sesers Augustinos Tamušaitės. Гор. Оренбург, Р.-К. костель 5, барак.

1818—1

KAZIMIERAS MACKEVIČIUS iš Kauno (savininkas paminklų dirbtuvės), ieško tėvų, giminių ir pažįstamų ir

TEKLĖ ROČKYTĖ iš Kauno gub., Ariogalės valsč., ieško tėvų ir giminių. Adresas abiejų: Н.-Новгород, Малая Ямская ул. 11.

1819—1

SIMAS MAŽEVIČIUS iš Žvirgždėnų, Daugų par., Vilniaus gub., ieško giminių ir pažįstamų kaimynų. Саратов, Александровская 4/88. Литовский Комитет.

1842—1

GENAVAITĖ MAČIULSKAITĖ iš Plungės m., Kauno gub., gyvenusi Liepojoje, ieško motinos Petronėlės, brolių bei pažįstamų. Москва, Марьяна роца. 6 проезд 36.

1855—2

ANTANAS NIAURA iš Kamajų miestelio, Kauno gub., ieško giminių ir pažįstamų: atsiliepkite! Тула, Киевская застава II проезд № 66.

1803—2

BARBORA JANAUSKAITĖ iš Plungės m., Telšių aps., Kauno gub., ieškau tetos Butkevičienės ir brolio Petro. Тула, Мотыкинская ул., Литовский Комитет.

1668—3

ELZBIETA TAMUTIENĖ, Šiaulių parap., Motaičių sod., ieško tėvų Elzbiotos ir Mykolo, brolio Juliaus Gabrielaičių, sesers Antaninos Ausienienės, miminių ir pažįstamų. Почт. ст. Браслав, Ков. губ. Слободка. Кс. Паликовичу для Тамутис.

1872—2

JURKŪNAS iš Barklainių ieškau sąvųjų. Ст. Ломь, Сѣв. ж. д., усадьба Лытореву.

1862—1

Ieškau mokytojaus vietos!

Jonas Jonavičius, 37 metus mokytojaus Suv. gub. pradedam. valsčiuose ir miestų mokyklose, noriu mokytojaus lietuvių mokyklose, ir

Vanda Pažerienė (mokytojaus Jonavičiaus duktė), laikiusi Veiveriuose prie mokytojų seminarijos mokiniam butą, nori gauti mokinių bendrabučių prižiūrėtojos vietą. Pageidaujama vietų pietų bei vakarų gubernijose.

Adr.: Рязань, Троицкая слобода 106.

1849—1

P. Magdalena G. prieš karą gyvenusią Žiezmaruose Petrauskienės namuose Žaslių gatvėje, jei ji būtų iš ten pabėgusi ir niekuo neprisirašiusi, prašom pasiskelbti Lietuvių Centro Komiteto reikalų vedėjui, adresu: Петроград, Басков переулок 29 — 10.

1839—2

ANASTAZIJA TININAITĖ Kauno gub., Ukmergės aps., Žlobiško par., ieškau tėvelių, brolių ir seserų. Петроград, Обводный Каналь 177 — 62.

1861—1

ONA KLIMAVIČAITĖ iš Kauno gub., Zarasų apskr., Papilės m., ieškau giminių ir pažįstamų. Москва, Тименская 2-ой Шмеловский пер. 5 — 2.

1849—1

JONAS SAVICKIS iš Kauno gub. Panev. aps., Krinčino m., ieškautėvelių, brolių, seserų, giminių ir pažįstamų, ypatingai Onos Jodzienės. Москва, Преображенская застава, Боженологская ул. 29 — 6.

1850—1

MAGDALENA LIDLIAŠIOTĖ iš Suvalkų gub., Marijampolės aps., Jevaravo valsč., Milinavo sod., ieškau tėvų, brolių ir seserų. Москва, Марьяна 5 проезд 39—3.

1851—1

STANISLOVAS JANUŠEVIČIUS ir Povilas Šalkauskas iš Kauno gub., Panevėžio aps., Linkuvos valsč., Noreikonų sod., ieškom tėvų, giminių ir pažįstamų. Москва, Долгоруковская 11—12.

1852—1

Kareivis PETRAS VAIČIŪNAS, ieškau žmonos Jutvalios, sūnaus Kazimiero ir brolio Juozo iš Stakliškų miestelio, Jezno vals., Trakų aps., Vilniaus gub. Adresas: 83-й запасный пех. батальон, караульная команда, Петру Вайчунасу.

1788—1

JONAS KLOVAS, staliorius iš Žagarės miestelio, ieškau giminių ir pažįstamų žagariečių ir kruopiečių, gerai pažįstančių mane. Norėčiau susirašyti laiškais arba susieiti. Петроград, Выборг. стор. Нейшлотский пер. д. № 9/11, кв. 42 Ивану Кловасу.

1771—2

Jonas Rinkevičius iš Vilniaus ieško ponios Kasperskienės ir Antano Rucevičiaus dukrelių Onytės ir Marytės. Ir kitų pažįstamų prašau atsiliepti! Adr.: Петроград Симеоновская улица № 7, кв. 6.

1808—3

VERONIKA MISEVIČIOTĖ iš Čelkių, Kauno gub., Baisogalos par., ieškau savo brolių: Jono, tarnavusio Vindavos tamožnėje ir Petro, kuris dabar gyvena Amerikoje, Beltmoreje. Meldžiu atsiliepti, ar kas žino jų antrašius man pranešti. Орел, Воскресенская ул. 28. Провизору Вайткунасу.

1808—3

Geriausią vietą pinigams karo metu, Brolių Vailokaičių ir B-vės' Draugija.

PINIGAI TIKRI: visu karo metu Draugija nesustabdė pinigų išmokėjimo.

NUOŠIMČIAI GERI: pasidėjusiems metams — 5 rub. nuo šimto, pareikalavimui — 4 rub.

PARANKU PASIDĖTI ir LENGVA ATSIMTI: pinigus atsiųsti ir gauti atgal galima paštu.

Adresas: Петроград, Лермонтовский просп. № 10.

T-vu „Бр. Вайлокайтис и К-о.“

1688—s.